

**VLAAMSE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD**

ZITTING 2023-2024

Nr. 3

INTEGRAAL VERSLAG

Vergadering van vrijdag 10 november 2023

Ochtendvergadering

INHOUD

BERICHT VAN VERHINDERING	3
MEDEDELINGEN	3
MOTIE VAN ORDE (R.v.O., ART. 30, 1, B)	3
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	11
VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59)	12
- van de heer Jan Busselen aan mevrouw Ans Persoons, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende de VGC-subsidies aan de Brusselse socioculturele sector	
<i>Sprekers: Jan Busselen – Ans Persoons, collegelid</i>	

- van de heer Mathias Vanden Borre aan mevrouw Ans Persoons, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende het project Nekkersdal

Sprekers: Mathias Vanden Borre – Ans Persoons, collegelid

- van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de stopzetting van het project voor de bouw van een Nederlandstalige secundaire school in Neder-Over-Heembeek

Sprekers: Gilles Verstraeten – Arnaud Verstraete – Sven Gatz, collegelid

- van mevrouw Lotte Stoops aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd Onderwijs en Scholenbouw, over de creatie van stille zones op scholen en onderwijsgerelateerde plekken

Sprekers: Lotte Stoops – Sven Gatz, collegelid

BIJLAGEN 23

TREFWOORDENREGISTER 24

3de vergadering

Vergadering van vrijdag 10 november 2023

OCHTENDVERGADERING

De vergadering wordt om 9.34 uur geopend.

Voorzitter: de heer Fouad Ahidar

BERICHT VAN VERHINDERING

De voorzitter: Mevrouw Khadija Zamouri is verontschuldigd.

MEDEDELINGEN

De voorzitter: Bij brief deelt de voorzitter van de Senaat mee dat de vergadering zich ter zitting van 10 oktober 2023 heeft geconstitueerd.

MOTIE VAN ORDE (R.v.O., art. 30, 1, b)

Mevrouw Bianca Debaets (cd&v): Zoals u weet, heb ik gisteren aan de Diensten, de plaatsvervangend griffier, de Raad en het College een schrijven gericht waarin ik bij motie vraag om de volgorde van de agendapunten te wijzigen, gelet op de actualiteit en de controversiële uitspraken die zijn gedaan. Ik wil daar een debat over voeren en het standpunt van het College horen, graag bij aanvang van de vergadering.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik wil me daarbij aansluiten. Een ordemotie hoeft niet per se te worden aangekondigd: ze kan ook op de banken worden gevraagd. Mijn fractie heeft dezelfde vraag als mevrouw Bianca Debaets. De Raad moet debatteren over de uitspraken die de voorbije weken in de media zijn verschenen.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Wij steunen de vraag van mevrouw Bianca Debaets om het debat aan te gaan over de gedane uitspraken. Het is goed om alles op dat vlak uit te klaren.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Ik sluit me aan bij die vraag en ben blij dat blijkbaar ook raadsleden van de meerderheid vinden dat een gedachtewisseling nuttig is, des te meer omdat deze zaak voor wat mediaophef heeft gezorgd. Het heeft een impact op ons allemaal en op onze instelling.

De heer Fouad Ahidar (Vooruit.brussels): Ik voer graag het woord in eigen naam. Uiteraard ga ik hierover graag in gesprek, maar eerst wil ik even reageren.

Dames en heren, ik sta hier vandaag voor u na twee tumultueuze dagen die het gevolg zijn van een aantal ongelukkige en emotionele uitspraken die ik gedaan heb over het Israëliësch-Palestijnse conflict. Ik wens daar een verklaring over af te leggen. Iedereen die mij kent, weet dat ik al jaren opkom voor de legitieme rechten van het Palestijnse volk op een menswaardig bestaan en een eigen staat. Ik ben meerdere keren in Gaza geweest en heb de menselijke ellende met mijn eigen ogen kunnen zien. Iedereen weet ook dat ik daar emotioneel van word.

Ik druk me niet altijd even goed uit en ik begrijp dat mijn woorden zwaar zijn binnengekomen en aanleiding hebben gegeven tot een conclusie die ik nooit bedoeld heb. De Holocaust kan door zijn uitzonderlijke en onmenselijke aard niet vergeleken worden met het lot van het Palestijnse volk van de afgelopen 75 jaar. Ik heb die vergelijking niet willen maken en door mijn woordkeuze is er een onrecht ontstaan. Op geen enkel ogenblik heb ik de aanval van Hamas van 7 oktober 2023 op Israëliësch burgers willen minimaliseren. Ik veroordeel de terroristenaanval dan ook ten stelligste. Ik veroordeel evenzeer de Israëliësch bezetting van de afgelopen jaren, het beleid van de Israëliësch Regering en de huidige aanvallen tegen een bevolking in Gaza die niet eens kan vluchten, met duizenden slachtoffers tot gevolg.

Ik kies de kant van alle slachtoffers, Israëliësch en Palestijnse. Ik wens onmiddellijk een staakt-het-vuren, wil dat permanente humanitaire hulp wordt toegelaten en dat de tweestatenoplossing er zo snel mogelijk komt. Het enige dat ik wil, is dat Israëliësch en Palestijnen in vrede kunnen leven, hoe moeilijk dat ook zal zijn. Ik betreur dat mijn woorden tot een onnodige polemiek hebben geleid en verontschuldig me daarvoor.

De voorzitter: Krachtens het Reglement van Orde heeft iedereen drie minuten spreektijd. Ik denk dat ik niet de best geplaatste persoon ben om de voorzittersrol te bekleden. Misschien moet ik mij laten vervangen door mevrouw Soetkin Hoessen of moet ik de zaal verlaten, maar ik ben bereid om hier te blijven en de kritiek te aanvaarden.

Mevrouw Bianca Debaets (cd&v): Dank dat u het voorstel aanvaart. Zou de spreektijd wel kunnen worden opgetrokken naar vijf minuten, zodat we genoeg tijd hebben om ons punt te maken? (*Instemming*)

Voorzitter: mevrouw Soetkin Hoessen

Mevrouw Bianca Debaets (cd&v): Veel mensen en wij in het bijzonder zijn gisteren stil geworden van de uitspraken van de heer Fouad Ahidar. Bij iedereen waren de emoties anders. Verontwaardiging bij sommigen, maar bij mij overheerste eerst woede en vervolgens ontgoocheling.

Zoals ik het in mijn persbericht al schreef: ik ken Fouad al vele jaren en, Fouad, ik vind dat je je functie de afgelopen jaren goed hebt ingevuld, met waardigheid en altijd verbindend. Hier en in andere vergaderingen heb je altijd getracht om een oplossing te vinden die door de meerderheid en de oppositie wordt gedragen. Ik heb de warme man achter de politicus ook leren kennen. Dat is zo en wil ik hier nogmaals benadrukken.

Daarom was ik des te meer ontgoocheld door zulke uitspraken midden in een conflict. Men zegt dat je het conflict niet moet importeren, maar dat is al gebeurd. Om de ernst van de situatie te vatten, volstaat het om vast te stellen dat scholen conflictbemiddelaars moeten inschakelen. Het is knap dat Imelda dat heeft gedaan. Leest u maar eens internetfora, kijkt en luistert u in de straten van Brussel naar wat er gebeurt. Gisteren zag ik in mijn wijk een auto

met de vlag van Hamas rondrijden. Dat is alsof je hier auto's met de vlag van IS zou zien rondrijden. Met het oog op die context vind ik het onbegrijpelijk dat politici, en zeker mensen die met gezag spreken, meedoen aan die polarisatie.

De uitspraken bevatten volgens mij twee elementen. Het eerste is de vergelijking met de Holocaust. Soms laten mensen zich leiden door emotie en daar is op zich niets mis mee. Ik hoop dat we allemaal aan politiek doen vanuit gedrevenheid en een zekere emotie. Alleen is met die vergelijking wel meer dan een rode lijn overschreden. Het tweede element vond ik zo mogelijk nog erger: de bewering dat de aanslag van Hamas – ik herhaal, een terroristische organisatie – “*een kleine reactie*” zou zijn. Alsof het om een *fait divers* ging!

Ik kan daarom moeilijk geloven dat dit louter door emotie werd ingegeven. Een foute vergelijking kan gebeuren, maar een terroristische aanval door Hamas afdoen als een *fait divers* is volgens mij geen *slip of the tongue*.

Laat mij duidelijk zijn: uiteraard heeft elke natie het recht om zich te verdedigen tegen invallen en aanvallen. Maar evengoed moet elke staat het internationaal oorlogsrecht respecteren. Ik wil duidelijk erkennen dat ikzelf, maar ook de hele internationale gemeenschap, oordeelt dat het internationaal oorlogsrecht met de voeten wordt getreden. Er is echter geen gradatie in de waarde van een mensenleven, niet aan de ene, noch aan de andere kant. We moeten dat voor ogen blijven houden. De enige manier om uit een conflict te geraken, is niet door haat met nog meer haat te beantwoorden en niet door aan te zetten tot haat. Ik heb ook nog nooit geweten dat meer bombardementen dit kunnen oplossen.

Wat wel werkt, is rond de tafel gaan zitten. In Brussel, waar de situatie explosief is, hebben we politici nodig die een verbindende boodschap brengen en oproepen tot eenheid. Beide gemeenschappen in Brussel zijn belangrijk. De moslimgemeenschap is talrijk en levert een bijdrage, maar dat geldt evenzeer voor de joodse gemeenschap, die misschien minder zichtbaar is dan in Antwerpen, maar wel talrijker.

Ik begrijp de uitspraken ook niet als ik vandaag de Brusselse burgemeester, ook een socialist, hoor zeggen dat we de veiligheid van mensen nog moeilijk kunnen garanderen. Ik heb de excuses van de heer Ahidar gehoord en ik respecteer dat hij de nederigheid heeft om fouten te erkennen. Mijn fractie kan echter niet zomaar overgaan tot de orde van de dag. Ik zal met respect naar de andere collega's luisteren, naar de repliek van de heer Ahidar en naar het standpunt van het College, maar ik zal afloop van het debat deze zitting symbolisch verlaten.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik meen oprecht dat we de afgelopen vier jaar goed hebben samengewerkt, elk binnen zijn rol, maar over de partijgrenzen heen. We hebben altijd het belang van deze Raad vooropgesteld. Maar daarvoor is een fundamenteel vertrouwen nodig, in elkaar, in deze instelling en natuurlijk ook in de voorzitter.

Vandaag stel ik met pijn in het hart vast dat de uitspraken van de heer Ahidar, die ik niet meer zal herhalen, dat vertrouwen fundamenteel hebben geschonden en gebroken. Wat hij zei, gaat lijnrecht in tegen de democratische waarden en normen waar deze Raad moet voor staan en die de voorzitter bij uitstek moet uitdragen. Er werden rode lijnen overschreden. Collega Debaets haalde al de pijnpunten aan.

We moeten dit debat met omzichtigheid benaderen. Door deze uitspraken is het vertrouwen binnen de Raad verbroken. Dat heeft natuurlijk ook een impact op deze Raad en op de

waardigheid die deze Raad elke dag naar honderdduizenden Brusselaars moet uitdragen. Met de heer Ahidar als voorzitter kunnen we dat niet langer doen.

Het is helaas ook niet de eerste keer dat hij foute uitspraken doet in het publieke debat. Het vertrouwen dat in het verleden al werd geschonden, is nu volledig verbroken. Wij vragen de heer Ahidar dan ook om zijn voorzittersfunctie neer te leggen. We vragen aan zijn partij om een nieuwe voorzitter aan te duiden die het vertrouwen hopelijk kan herstellen. Als de heer Ahidar zelf geen ontslag neemt, moet Vooruit hem daartoe dwingen. Anders verliest de partij alle morele waardigheid om stelling in te nemen in publieke debatten. We doen dit met pijn in het hart en absoluut niet met enige vorm van leedvermaak of plezier. In het verleden hebben we onder zijn voorzitterschap zaken kunnen realiseren, maar ik heb er geen vertrouwen in dat dit in de toekomst nog mogelijk is.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Mijn partij is een uitgesproken pacifistische partij. We zijn uitgesproken tegen geweld. Overleg is de enige manier om vrede te bekomen. Wij willen mensenrechten voor iedereen. We zetten ons actief in op alle niveaus voor een onmiddellijk staakt-het-vuren in Israël en Palestina en veroordelen nadrukkelijk elke vorm van geweld tegen onschuldige burgers.

We veroordelen dus ook – niet alleen – met klem de brutale, grootschalige aanslag door de terroristische organisatie Hamas, waarbij 1.400 doden vielen en meer dan 200 onschuldige burgers werden gegijzeld. Dit maakt duidelijk hoezeer de uitspraken door de heer Ahidar ons hebben geschokt en hoezeer die ongepast zijn voor een volksvertegenwoordiger en a fortiori voor de voorzitter van onze assemblee. Hij is de eerste vertegenwoordiger van de Nederlandstaligen in Brussel. Geweld tegen onschuldige burgers kan men niet minimaliseren of rechtvaardigen. Toch is het net dat wat de heer Ahidar deed door te suggereren dat het slechts een kleine reactie was. Hij riskeert zo meer toekomstig geweld te legitimeren.

Het is duidelijk dat die uitspraken niet in onze naam gebeurden, noch in naam van de Brusselse Nederlandstaligen. Ze zijn dus totaal ongepast. Het is dan ook goed, gepast en noodzakelijk dat onze collega zich excuseerde en zelf heeft aangegeven dat die uitspraken inderdaad niet konden. Geweld mag nooit gelegitimeerd worden om problemen op te lossen. Het is aan ons als volksvertegenwoordigers om de dialoog te versterken en bruggen te bouwen in tijden van polarisatie. Zeker in Brussel, waar mensen van veel verschillende overtuigingen, origine en gevoeligheden samenwonen.

De heer Ahidar maakte een fout waarvoor hij zich verontschuldigde. Fouten maken is menselijk. Het is belangrijk dat er inzicht is en dat er excuses komen en waar mogelijk herstel. Veel Brusselaars hebben die uitspraken gehoord, maar niet noodzakelijk de excuses. In een context van polarisatie is dat heel gevaarlijk. Recent nog was er een aanslag tegen onschuldige burgers in Brussel waarbij de dader zich expliciet beriep op de situatie in Palestina. In dergelijke context deze uitspraken doen, is met vuur spelen.

Het is dan ook aan onze collega om zijn excuses en rechtzetting van gisteren en de boodschap van overleg te blijven uitdragen. Hij is een bevoorrecht figuur om de dialoog en het wederzijds begrip te herstellen en te versterken. We vragen hem nadrukkelijk om dat te doen. We vertrouwen op de collega's van Vooruit en op de heer Ahidar om zelf de inschatting te maken wat de beste weg vooruit is en daar garant voor te staan. Dat zal toelaten om verder te functioneren met onze collega.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams belang): Ik zie met ontsteltenis hoe met de regelmaat van de klok politici dramatische conflicten die zich ver van ons afspelen, proberen naar hier te importeren. We hebben dat absoluut niet nodig, want de situatie is al zeer ontvlambaar. De jarenlange massa-immigratie heeft er ook voor gezorgd dat politieke, filosofische en geloofsovertuigingen naar hier zijn gebracht. Dat zorgt voor conflictstof binnen onze samenleving. Het is dan ook bijzonder belangrijk dat er met nuance kan worden gesproken.

Het begint stilaan een handelsmerk te worden van de partij Vooruit om straffe, dikwijls ongepaste uitspraken te doen en zich daarvoor achteraf te excuseren. De ene zegt dat het zattemansklap was, de ander betreurt de polemieken die is ontstaan na zijn woorden. Dat zijn overigens geen echte excuses, want men zou ook kunnen betreuren dat de woorden werden uitgesproken. Ze zijn in elk geval gezegd.

Het begint ook stilaan een handelsmerk te worden van de heer Ahidar om op bepaalde momenten de verkeerde positie te kiezen. Wanneer het gaat om neutraliteit in het onderwijs, in het openbaar vervoer en in het openbaar ambt, kiest de heer Ahidar het symbool bij uitstek van de onderdrukking van de vrouw. Wanneer het gaat over dierenwelzijn kiest de heer Ahidar de kant van het onverdoofd slachten en het verderzetten van deze barbaarse praktijken in onze samenleving. Wanneer het gaat om het conflict tussen Israël en Palestina kiest de collega niet voor de rede en de nuance, maar om verder olie op het vuur te gieten, met alle mogelijke ontvlambare gevolgen voor onze samenleving.

De heer Ahidar ontpopt zich keer op keer tot de perfecte islamaan. De vraag is of dat te rijmen valt met het functieprofiel van de voorzitter van de VGC. Die persoon moet bij uitstek de spreekbuis zijn van de Vlaamse gemeenschap in Brussel. Ik wil hem dan ook vragen om in de spiegel te kijken en zich af te vragen of zijn profiel na deze uitspraken nog beantwoordt aan het profiel van de VGC. Hij moet aan zelfreflectie doen en de juiste conclusies trekken.

Mevrouw Carla Dejonghe (Open Vld): De meeste collega's kunnen voorspellen wat ik ga zeggen. Al twintig jaar is het standpunt van Open Vld duidelijk als er debatten of resoluties zijn met betrekking tot het Midden-Oosten, het Israëlisch-Palestijns conflict of internationale conflicten in het algemeen. Het Brussels Parlement, en bij uitbreiding de RVG, is niet het forum waar we internationale conflicten moeten importeren. In Brussel leven we net samen met mensen van overal, mensen die hier vaak net wonen omwille van conflicten, vervolgingen, spanningen in hun land, ... Onze focus ligt steeds op het vreedzaam samenleven hier in onze stad, over verschillen heen. Punt.

Onze stad is bovendien een belangrijke internationale stad, de belangrijkste diplomatieke Europese hoofdstad, een stad waar mensen elkaar ontmoeten om moeilijke en internationale thema's te bespreken. Dat is ook een belangrijke reden om geen fout signaal uit te sturen vanuit onze instellingen.

Ik betreurt dat onze voorzitter die voorzichtigheid niet aan de dag heeft gelegd. Het zal hem niet verbazen dat onze fractie dat zegt. Hij weet dat. Ik ga niet in op hoe de uitspraken bij ons zijn aangekomen. We zijn niet uit op de eerste prijs in verontwaardiging. Maar voor alle duidelijkheid: onze hele fractie betreurt niet enkel de polemieken, maar vooral wat hij gezegd heeft en hoe hij het heeft gezegd.

Wat er gebeurt in Israël en Palestina is een tragedie. Het debat hier niet voeren, is niet hetzelfde als wegstijgen voor wat er daar gebeurt. Op andere niveaus in ons land wordt er wel terecht en met kennis van zaken een standpunt ingenomen en wordt het debat gevoerd.

De heer Pepijn Kennis (Agora): Net als jullie ken ik de heer Ahidar, Fouad, als een bevlogen en betrokken politicus. Als iemand die het beste wil en daar duidelijke ideeën over heeft. Ik ken jou ook als een correcte voorzitter van de Raad, iemand die verbindend werkt en die samenwerking bekomt. Ook in het Brussels Parlement ken ik jou als een betrokken persoon en politicus.

Ik begrijp dat de heer Ahidar aangedaan is. Hij is ter plaatste geweest en hij heeft gezien wat er daar gebeurt. Op afstand is het gemakkelijker om de nuance te leggen dan als betrokken persoon ter plaatse. Ik sluit me wel aan bij de mening dat we dit conflict hier niet moeten importeren. Je uitspraken waren ongelukkig en onnodig en ze weerspiegelen de ware proporties niet. Ik ga die uitspraken ook niet herhalen, want we weten allemaal waar het over gaat.

In het Midden-Oosten moet er wel een oplossing komen, waarbij mensen respect hebben voor elkaar en er zelfbestuur is voor elke groep, waarbij iedereen betrokken wordt bij de beslissingen die hen aangaan zodat een echt democratisch bestuur kan ontstaan. Ik laat in het midden of dat via burgerassemblees gebeurt of niet.

In de Raad of in het Brussels Parlement moeten we die discussie niet voeren. We kunnen het conflict hier niet oplossen, daar zijn andere plekken voor. Dat wil niet zeggen dat we moeten wegstijgen. We moeten alleen de juiste discussie voeren op de juiste plek.

Fouad, ik respecteer dat je hierover een sterke mening hebt. Vandaag is het voor jou moeilijk gebleken om twee petjes te dragen: dat van een bevlogen politicus en dat van een voorzitter die bruggen moet slaan. Je excuses gisteren en vandaag tonen dat je die dubbele rol wil blijven spelen. Ik nodig je daar ook toe uit, want ik denk dat je dat ook kunt. Het is aan jou om de keuze te maken. Wil je verder een verzoenende en verbindende rol spelen? Blijf dan vooral die boodschap uitdragen. Wil je dat niet, dan is het aan jou om te beslissen.

Mevrouw Els Rochette (Vooruit.brussels): Het is goed dat collega Fouad Ahidar gisteren zijn excuses heeft overgemaakt en die hier vandaag in de Raad herhaalt. Mijn fractie aanvaardt die excuses. Zoals velen was ik ontdaan door zijn woorden, die verkeerd gekozen waren en die enkel verkeerd begrepen konden worden. Op geen enkel ogenblik kan nog maar de indruk gegeven worden dat de terroristische actie van een terroristische organisatie als die van Hamas op 7 oktober 2023 geminimaliseerd wordt. De slachtpartij op vaak pacifistische Israëli is afschuwelijk en onaanvaardbaar. Ze getuigt van een onaanvaardbare onmenselijkheid.

Evenmin kan het lot en het lijden van het Palestijnse volk gelijkgesteld worden met de Holocaust. Dat is duidelijk ook de overtuiging van de heer Fouad Ahidar. Hij heeft zijn woorden verduidelijkt. Niemand kan ontkennen dat hij zich al jaren het lot van de Palestijnse bevolking aantrekt, onder meer door zelf ter plekke te gaan en de menselijke ellende daar te zien.

Collega's, in Gaza voltrekt zich sinds weken een waar menselijk drama onder de ogen van de internationale gemeenschap. Volgens medische bronnen zijn er vandaag al 10.900 doden

geteld en dat cijfer stijgt nog uur na uur. Honderden onschuldige mensen, onder wie de helft kinderen, worden gedood door de aanhoudende bombardementen door Israël of door het feit dat de bevolking geen toegang heeft tot water, voeding of elektriciteit. Ook aan Israëlische kant zijn doden gevallen: 1.400 onschuldige burgers, door Hamas vermoord op 7 oktober 2023. Meer dan 200 gijzelaars zitten nog vast in Gaza. Elke dode is er een te veel.

Ik ben enorm trots op onze minister van Internationale Solidariteit, mevrouw Caroline Gennez. Zij heeft sinds het begin de kant gekozen van de onschuldige slachtoffers. België maakt 2 miljoen euro extra vrij voor dringende humanitaire hulp aan Gaza. Deze steun voorziet medische centra van medicijnen, water, voedsel en hygiënepakketten. Wij roepen op om extra grensovergangen te openen om meer hulp tot bij de slachtoffers te brengen. Het is vooral dringend tijd dat het geweld stopt. Het internationaal humanitair recht moet gerespecteerd worden. We vragen een onmiddellijk staakt-het-vuren in Gaza. We vragen ook de vrijlating van de gegijzelden. Wij moeten de kant van de slachtoffers kiezen, Israëlische en Palestijnse slachtoffers.

België maakt 5 miljoen euro vrij voor het Internationaal Strafhof om onderzoek te voeren naar oorlogsmisdaden in Gaza. De voortdurende schendingen van internationale afspraken in Gaza moeten onderzocht worden.

Morgen is het 11 november. We herdenken dan de Wapenstilstand. Ik kom morgen mee op straat voor een wapenstilstand in Gaza.

De heer Jan Busselen (PVDA): We zijn het allemaal eens dat elk onschuldig slachtoffer een slachtoffer te veel is. Of het nu de slachtoffers zijn van Hamas op 7 oktober 2023, of de slachtoffers van daarna. Iedereen is ook akkoord dat er een staakt-het-vuren moet komen om te vermijden dat de oorlog uitbreidt en er nog meer slachtoffers vallen.

Dit conflict roept emoties op, dat is duidelijk. Misschien maak je deel uit van de Joodse gemeenschap, of de Palestijnse gemeenschap, of een religieuze gemeenschap. Misschien hecht je veel waarde aan de mensenrechten. En dat is eigenlijk het probleem: er worden daar dagelijks mensenrechten geschonden.

Ik ken de heer Ahidar als iemand die verbindt, die luistert en die het beste voorheeft met deze Raad. Ik ken hem ook als een bevlogen politicus, die soms zijn emoties laat spreken. Gisteren was ik geschrokken van zijn uitspraken op een YouTube-kanaal. Het gaat volgens mij om een foute mening. We kunnen de feiten niet als “een kleine reactie” beschouwen. In dit conflict moet je sereen reageren. Hij beseft dat en daarom heeft hij zijn excuses aangeboden en zijn uitspraak vandaag veroordeeld.

Het is belangrijk om het juiste standpunt naar voren te schuiven: er mogen geen onschuldige slachtoffers vallen. We moeten het geweld veroordelen. Dan kunnen we ons terug op de essentie richten en die is: elke dag sterven er in Gaza 100 kinderen, er worden vluchtelingenkampen, ziekenhuizen en scholen gebombardeerd. Dat kan niemand aanvaarden. Het is onaanvaardbaar vanuit menselijk oogpunt. Je hoeft geen deel uit te maken van de Palestijnse gemeenschap, of van een religieuze gemeenschap om dit onaanvaardbaar te vinden.

We moeten al onze energie steken in de eis naar een staakt-het-vuren. En we moeten bekijken wat dan de volgende stap is. Als er oorlogsmisdaden zijn gepleegd, moeten mensen daar

verantwoording voor afleggen, zelfs iemand als de Israëlische premier Benjamin Netanyahu. Ook België kan acties ondernemen. We kunnen een militair embargo afkondigen, we kunnen beslissen om geen wapens meer te verscheppen naar Israël. We kunnen onze ambassadeur terugroepen. Zulke signalen kunnen we nu geven. Daar moet je geen hoorzittingen voor organiseren. Maar zo stuur je wel een duidelijk signaal uit naar de verschillende gemeenschappen en de wereld.

De heer Fouad Ahidar (Vooruit.brussels): Collega's, soms is het goed om in de spiegel te kijken, vandaag zijn jullie die spiegel. Ik heb jullie reacties gehoord. Het is nu een moeilijk moment voor mij. Ik ben altijd een bruggenbouwer geweest, en ik zal dat blijven.

Ik betreur zeker mijn woorden en ik herhaal mijn excuses. Het was totaal niet mijn bedoeling om te minimaliseren, integendeel. Ik ben al 30 jaar bezig met dit thema en iedereen die mij kent, weet dat ik altijd elke dode veroordeeld heb. Via alle mogelijk kanalen. De reportage waarover sprake duurt trouwens 35 minuten.

Ik heb de verkeerde woorden gebruikt. U hebt gelijk dat ik niet alleen een parlements lid ben, maar ook een voorzitter. Ik draag dus een dubbele pet en dan moet je opletten wat je zegt. Je moet ook je emoties controleren, en dat heb ik niet gedaan.

Ik wil u vragen om mij nog een paar maanden het vertrouwen te geven. Ik zal blijven werken aan een betere samenleving, ik zal blijven bruggen bouwen. Ik wil ook iedereen bedanken die gezegd heeft dat de laatste 4,5 jaar goed verlopen zijn.

Ik wil mij verontschuldigen dat ik uw vertrouwen heb geschonden.

De voorzitter: In principe zijn er geen regels voor dit debat. Wie wil kan dus nog het woord nemen.

Mevrouw Bianca Debaets (cd&v): Het is goed dat elke fractie zich duidelijk en sereen uitgesproken heeft. Maar het gebeuren raakt ook de werking van onze Raad. Daarom lijkt het me gepast dat het College zich hierover uitspreekt.

Collegelid Sven Gatz: Op dat punt vergist u zich. Het College hoeft zich hierover niet uit te spreken en hoeft hierover geen standpunt te hebben. Dit is een debat onder gelijken, onder jullie. Jullie zijn met 17, jullie kiezen een voorzitter. Het was een goed debat en het is een goede zaak voor de Raad dat het debat op zo'n manier kan verlopen.

Voor de rest sluit ik mij aan bij de woorden van mijn fractie. Iedereen is het erover eens dat de uitspraken van onze collega ongepast en onaanvaardbaar waren. Ik neem akte van zijn excuses. Het is nu aan de Raad om in wijsheid te beslissen wat er moet gebeuren. Vanuit mijn bescheiden positie wil ik de Raad wel bedanken voor dit zeer goede debat.

De heer Mathias Vanden Borre: Mijnheer Ahidar, we hebben uw excuses gehoord maar ik heb daar toch nog bedenkingen bij, zeker bij uw woordkeuze van toen.

U verontschuldigt zich eigenlijk voor een onnodige polemiek die is ontstaan naar aanleiding van uw uitspraken. Maar achter in de zaal hebt u ook gezegd dat u uw emoties niet hebt kunnen controleren en dat u zich daarvoor excuseert. Dat volstaat niet voor mij en voor mijn fractie. U hebt zich nog steeds niet uitdrukkelijk en ten gronde verontschuldigd voor uw

uitspraken. U hebt het over een vergelijking die ten onrechte is ontstaan, maar dat zijn geen excuses en daarmee is het vertrouwen niet hersteld.

Voor ons volstaat dit dus niet en als u opnieuw de voorzittersstoel wenst op te nemen vandaag, dan zullen wij de zaal verlaten. Om de werking van de Raad niet te hinderen vragen wij dat mevrouw Soetkin Hoessen de vergadering voorziet en dan kunnen we debatteren met het College en met de collega's. Maar niet met u als voorzitter.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Het was goed om dit debat te voeren en ik dank mevrouw Bianca Debaets voor het initiatief. We moesten dit absoluut bespreken en alles wat vandaag gezegd moest worden is ook gezegd. De Brusselse context is zeer gepolariseerd, ook wat dit thema betreft. De emoties gaan heel diep en daarom is het onze eerste verantwoordelijkheid als volksvertegenwoordigers om de dialoog en het wederzijdse begrip te bevorderen. Dat verwachten we ook van onze voorzitter.

Moeten we nu kiezen voor een ontslag en is alles dan opgelost? Of moeten we de dialoog versterken? Wat ons betreft moeten we voor de laatste keuze opteren. We doen er beter aan om de heer Fouad Ahidar de kans te geven om actief aan zichzelf te werken. Dit stopt niet bij de excuses voor zijn foute uitspraken. Hij moet niet enkel de Palestijnse zaak vertegenwoordigen, maar zich evenzeer inzetten voor overleg en vrede in de komende maanden. De heer Ahidar heeft zich ook geëngageerd om dit te doen en wij willen hem hiervoor de kans en het vertrouwen geven.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Ik heb naar de heer Fouad Ahidar geluisterd, maar in de gegeven omstandigheden vind ik dat we althans vandaag niet zomaar kunnen overgaan tot de orde van de dag. We kunnen dit zware incident niet zomaar meteen achter ons laten. Dat zou niet gepast zijn. Later, in het Uitgebreid Bureau moeten we nog eens rustig terugkomen op deze zaak. Maar het lijkt me niet gepast om de vergadering vandaag verder te zetten alsof er niets is gebeurd. Ik zal vandaag alleszins niet verder mee vergaderen en doen alsof er niets aan de hand is. Dit neemt niet weg dat we in het Uitgebreid Bureau rustig over deze zaak kunnen debatteren en wel tot een vergelijk zullen komen. Maar vandaag is daarvoor niet het juiste moment.

De voorzitter: We zullen deze plenaire vergadering even schorsen.

- De zitting wordt geschorst om 10u18.

- De zitting wordt hervat om 10u28.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De heer Fouad Ahidar (Vooruit.brussels): Naar aanleiding van de discussie die we zonet hebben gehad denk ik dat het beter is dat mevrouw Soetkin Hoessen vandaag de vergadering verder leidt als voorzitter.

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O. art. 59)

VGC-subsidies aan de Brusselse socioculturele sector

De heer Jan Busselen (PVDA): Na een gezamenlijke brief vorig jaar van 130 Brusselse middenveldorganisaties heeft de VGC beloofd haar subsidies aan deze sectoren met 3 % te verhogen in 2022 en dit nog eens te herhalen in 2024. Die tegemoetkoming is onvoldoende om de gestegen loonkosten en andere kosten te compenseren. Want op basis van de gegevens van de Statbell-vooruitzichten zou de gemiddelde jaarinflatie in 2023 op 4,1 % en in 2024 op 3,9 % bedragen tegenover net geen 10 % in 2022.

Niet alleen stegen de lonen van alle gesubsidieerde organisaties met ruim 10 % vorig jaar. Voor de socioculturele sector en de zorg- en welzijnssector kwamen daar nog de loonsverhogingen bij die vervat zitten in de Vlaamse Intersectorale Akkoorden (VIA). De niet-indexering van de structurele middelen via convenanten en meerjarige subsidies door de VGC vormt een zwaar knelpunt voor veel organisaties in het Brusselse werkveld.

In een gesprek in mei 2022 bleek het College bereid om een structurele verhoging van 3 % toe te kennen in 2022 aan alle organisaties die niet projectmatig gefinancierd worden. Die middelen zouden worden toegekend vanuit het Brussels non-profitakkoord. Ik vraag me af wat de impact daarvan is op het middenveld.

Werd er personeel ontslagen? Is er sprake van personeelsvermindering?

Zijn er projecten geschrapt?

Zijn er investeringen en aankopen uitgesteld?

Heeft de gebrekkige subsidiëring gezorgd voor de vermindering van de sociale impact van het Nederlandstalige werkveld?

Uit het overleg met de VGC kwam een nieuw scenario. De steden en gemeenten in Vlaanderen vroegen de Vlaamse Regering in 2023 en 2024 een extra toeslag van 3,5 % vanuit het Gemeentefonds, bovenop de jaarlijkse indexering met 3,5 %. Als de Vlaamse Regering die toeslag zou toezeggen, verbond de VGC zich ertoe om een deel van die extra middelen te besteden aan de noodlijdende Brusselse organisaties.

Is die steun er uiteindelijk gekomen? Om welke noodlijdende organisaties gaat het? Zult u, gezien de aanhoudende inflatie in 2023, zorgen voor een toename in subsidies en toeslagen om te vermijden dat het middenveld nog meer afgeremd wordt in het uitvoeren van zijn maatschappelijke taak?

Collegelid Ans Persoons: Op het vlak van de ondersteuning van het sociaal-cultureel volwassenenwerk voert de VGC een flankerend beleid. Op basis van het decreet Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk van 10 maart 2023 erkent de Vlaamse Gemeenschap 130 organisaties die substantiële structurele subsidies krijgen voor hun werking in het Nederlandse taalgebied, met inbegrip van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Alle 20 door de VGC erkende en gesubsidieerde regionale sociaal-culturele koepels zijn een onderdeel van de de landelijke organisaties die door de Vlaamse Gemeenschap worden erkend. De VGC kiest

expliciet om een extra ondersteuning aan regionaal sociaal-cultureel werk te geven dat inzetbaar is naast de Vlaamse subsidies.

Naast de regionale koepels worden ook 4 ‘bijzondere’ organisaties erkend en gesubsidieerd, met name Avansa Citizenne, Brussels Ouderenplatform, Brusselse Raad voor het Leefmilieu en RainbowHouse vzw.

Zinnema, het Vlaams Huis voor Amateurkunsten, wordt door een gezamenlijke overeenkomst ondersteund door de Vlaamse Gemeenschap en de VGC.

Onder meer door jaarlijkse opvolgingsgesprekken met het regionaal, in het bijzonder sociaal-cultureel werk en Zinnema houdt de VGC de vinger aan de pols van de Brusselse socioculturele sector. Tot nu toe heeft de VGC geen signalen van personeelsvermindering, het noodgedwongen afbouwen van investeringen en aankopen of het schrappen van projecten vanwege gebrekkige subsidiëring gekregen.

De vele lokale sociaal-culturele verenigingen die Brussel rijk is, zijn dan ook de prioritaire doelgroep. De ondersteuning aan het regionaal sociaal-cultureel werk is dus voornamelijk bedoeld voor de ondersteuning van lokale afdelingen die actief zijn in Brussel. Het aantal door de VGC erkende lokale sociaal-culturele verenigingen blijft nagenoeg stabiel. Lokale verenigingen die de werking noodgedwongen hebben stopgezet, halen vooral de gevolgen van de coronapandemie als reden aan. Met 578 nog steeds actieve lokale sociaal-culturele verenigingen blijft het Nederlandstalige sociaal-cultureel werkveld in Brussel solide.

Bij de tweede aanpassing van het Meerjarenplan eind vorig jaar kreeg de VGC van de Vlaamse overheid bericht dat ze bovenop de groeivoet op de Grootstedelijke Uitdagingen (GSU)- middelen eenmalige middelen zou toegekend krijgen. Met die eenmalige middelen kun je recurrent geen subsidieverhoging doorvoeren. Toch heeft de VGC bij datzelfde meerjarenplan een subsidieverhoging doorgevoerd van 3 % op de structurele werkingssubsidies vanaf 2023, bijkomend en bovenop de subsidieverhogingen die al werden doorgevoerd met 3 % in 2022 en met 3 % in 2024, telkens recurrent en dus cumulatief.

De VGC-regelgeving bepaalt dat subsidies voor de jaarwerking van regionaal en bijzonder sociaal-cultureel werk vastligt voor de duur van de beleidsplanperiode. Toch heeft de VGC beslist om de subsidies jaarlijks te verhogen. Ik kan u daarvan de tabel bezorgen. In het jaarbudget voor 2024 is ook een verhoging gepland.

- Het incident is gesloten.

Project Nekkersdal

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): U kent de gebouwen van het gemeenschapscentrum Nekkersdal misschien nog iets beter dan ik, al ken ik ze tamelijk goed. Ik kom er maandelijks minstens een keer. Het fijne aan het gemeenschapscentrum is dat het op een goede manier een aantal functies combineert en daarmee veel mensen bereikt. De vaststelling is echter dat de infrastructuur heel verouderd en versnipperd is, en in slechte staat verkeert. De site is heel omvangrijk, goed bekend en veel gebruikt, maar een vernieuwing is dringend en noodzakelijk.

Eind 2021 maakte het toenmalige collegelid bekend dat de VGC en de stad Brussel zouden samenwerken om die vernieuwing te realiseren met de bedoeling om de site te versterken en open te trekken. De VGC en het Brussels stadsbestuur spraken af respectievelijk 7,4 miljoen euro en 1 miljoen euro te investeren.

De renovatie van Nekkersdal zal worden gerealiseerd via *Design and Build*. In 2022 werd een inspraaktraject met de gebruikers van de site georganiseerd en een expertenjury opgericht. Tijdens de laatste bespreking van de meerjarenbegroting net voor de zomer gaf het collegelid mee dat de plannen voor het nieuwe Nekkersdal klaar zouden zijn. Het zou de bedoeling zijn om dit najaar, nu dus, over te gaan tot de indiening van de aanvraag van de bouwvergunning. Het collegelid verzekerde toen dat, als alles goed gaat, de werken begin oktober gegund moesten zijn, de werken in het voorjaar 2024 zouden starten en dat de voorlopige oplevering zou plaatsvinden in het voorjaar van 2026.

Op 16 oktober 2023 werd op de Brusselse gemeenteraad een tweede wijziging van het investeringsplan voorgelegd. Ik stelde vast dat de middelen voor 2023 voor het project ‘Nekkersdal bibliotheek’ geschrapt werden. Toen ik daarover uitleg vroeg, is me meegedeeld dat het project uitgesteld zou zijn. De bevoegde schepen Anaïs Maes antwoordde dat de middelen gebruikt zouden worden als extra inspanning voor het Mutsaardcomplex, de kleuter- en lagere school aan Mutsaard, gezien de gestegen bouwkosten van dat project. De geplande middelen voor Nekkersdal zullen pas worden uitgekeerd in 2024 aangezien er volgens haar nog rek zit op dat project.

Werden de werken ondertussen nog gegund of zal de gunning op een later tijdstip gebeuren? Wat zijn de redenen voor de vertraging? Ligt alles nog op schema of loopt de vertraging nog verder op?

Dezelfde vragen gelden voor de bouwkosten voor Nekkersdal? De bouwkosten zijn de laatste jaren gevoelig gestegen. Heeft dat gevolgen voor het project?

Moet de VGC de investeringsbudgetten ook verschuiven naar volgend jaar in navolging van de stad Brussel?

Collegelid Ans Persoons: Ik dank u voor uw enthousiasme over de beslissing om Nekkersdal te renoveren. Dat is heel erg nodig. Het gemeenschapscentrum draait heel goed met heel veel partners. Ze verdienen een infrastructuur die in orde is.

De gunning van de Design and Build-opdracht aan een bouwteam gebeurt via de procedure van de concurrentiedialoog. Dat is een flexibele aanbestedingsprocedure met een niet-bindende planning die het mogelijk maakt om in overleg te treden met verschillende spelers op de markt en het voorwerp van de samenwerking met inschrijvers nader te bepalen. De concurrentiedialoog bestaat uit drie fases. Daarvan zijn de selectiefase en dialoofase ondertussen afgerond. Het project bevindt zich momenteel aan het einde van de offertefase, de derde en finale fase, waarin toegewerkt wordt naar een eindofferte van de geselecteerde voorkeursbieder met alle vereisten en noodzakelijke elementen voor de uitvoering van de opdracht.

Het indicatieve karakter van het tijdsverloop van een concurrentiedialoog laat toe om de kwaliteit en het draagvlak voorop te stellen en toch binnen budgettaire krijtlijnen te blijven. De voorkeur voor die procedure komt net voort uit de combinatie van beide aspecten:

enerzijds moet de VGC grip houden op het bouwbudget en anderzijds zijn het draagvlak en de dialoog cruciaal om met zo veel partners tot een gedragen project te kunnen komen.

Door het uitlopen van de onderhandelingen tijdens de offertefase om het project kwalitatief te verbeteren en binnen het bouwbudget te kunnen gunnen werd de voorgenomen timing van eind oktober niet gehaald. Het voornemen is nog altijd om te gunnen in 2023. Vervolgens kan de opmaak van het vergunningsdossier worden opgestart en de vergunningsprocedure doorlopen worden in 2024.

De werken kunnen dan ten vroegste eind 2024 aangevat worden waardoor ook het gros van het investeringsbudget naar de begrotingsjaren, waarin de uitgaven zullen vallen, werden geschoven. Er is dus niets geschrapt.

Bij de aanvang van het project in 2020 bedroeg het bouwbudget 8.160.000 euro inclusief 21 % btw en erelonen, nu bedraagt het bouwbudget 9.792.000 euro inclusief 21 % btw en erelonen. De VGC maakt extra budget vrij om de gestegen bouwkosten op te vangen. De aanpassing van de projectkosten werd gedaan om te kunnen volgen met de algemene stijgingen van prijzen binnen de bouwsector in de afgelopen jaren en binnen de onderhandeling geen afbreuk te moeten doen aan de vooropgestelde projectdefinitie. Tussen de bekendmaking van de opdracht en de tweede dialoogronde was er een indexering in de markt van 22 %. De gunning zal gebeuren voor dit herziene maximaal bouwbudget van 9.792.000 euro inclusief 21 % btw.

De inbreng van 1 miljoen euro voor de casco van de stad Brussel zoals oorspronkelijk overeengekomen in de overeenkomst is wel al vastgelegd en verzekerd.

Op de prijzen van de bouwkosten moeten we telkens opnieuw terugkomen, maar daar kunnen we jammer genoeg niet onderuit.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik heb twee bijkomende bemerkingen. Ten eerste moet het mogelijk zijn om zo lang mogelijk de bestaande infrastructuur te kunnen gebruiken. Ik veronderstel dat de VGC-diensten daarvoor kunnen zorgen want daar is zeker vraag naar.

Ten tweede vraag ik me af of de verhoging van de budgetten proportioneel gebeurt als de bouwkosten stijgen. Doet de stad Brussel een soortgelijke inspanning als de VGC of zullen de stijgende bouwkosten integraal voor de VGC zijn?

Collegelid Ans Persoons: De VGC zal ervoor zorgen dat de mensen in het gebouw terecht kunnen zolang dat mogelijk en combineerbaar is met een werf. Tegelijkertijd doet de VGC heel veel inspanningen om te zoeken naar gebouwen waar Nekkersdal tijdelijk naartoe zou kunnen verhuizen in de buurt. Het is belangrijk dat het gemeenschapscentrum in Laken blijft en zijn werking kan behouden worden.

Wat de verdeling van het budget tussen de stad Brussel en de VGC betreft staat het bedrag van 1 miljoen euro vast. De stad kan eventueel de meerkosten dragen, maar daarover is de discussie nog bezig.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Het lijkt me logisch dat de stad haar steentje bijdraagt en de meerkosten in verhouding voor haar rekening neemt.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Het lijkt me logisch dat Stad Brussel haar steentje bijdraagt en de meerkost in verhouding voor haar rekening neemt. Ik zal mevrouw Maes hierover in de toekomst nog eens aanspreken. Wanneer de VGC inspanningen doet, die door Stad Brussel worden ondersteund, dan zou iedereen zijn eigen deel moeten doen.

Ik hoop dat alles vlot verloopt, dat de timing niet te veel verschuift en dat de gezochte alternatieven voldoende kwalitatief zijn. Hopelijk kunnen alle gebruikers op deze infrastructuur de komende jaren zo veel als mogelijk beroep doen.

- *Het incident is gesloten.*

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: De twee vragen om uitleg van mevrouw Bianca Debaets, over het succes van het eerste Café Volonté en het experiment van een smartphonevrije school in Brussel, worden uitgesteld naar een latere vergadering. De vraag van mevrouw Khadija Zamouri inzake het percentage leerlingen dat uit het buitengewoon onderwijs teruggaat naar het gewoon onderwijs, wordt eveneens uitgesteld.

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59)

Stopzetting van het project voor de bouw van een Nederlandstalige secundaire school in Neder-Over-Heembeek

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Aan zaal Familia in de Frans Vekemansstraat in Neder-Over-Heembeek moest normaal gezien een grote Nederlandstalige secundaire school verrijzen voor 632 leerlingen, met een eerste graad A en B en verder ASO, TSO en BSO. De leerlingen van de intussen flink uitgebreide en nabijgelegen Nederlandstalige basisschool Leo XIII zouden er terecht kunnen, net als andere kinderen uit het noorden van Brussel. De opening van de eerste graad was gepland in september 2025. Ik wil daarbij vermelden dat die opening noodzakelijk is. We hadden lang tekorten in het basisonderwijs, die met grote investeringen deels zijn aangepakt, maar nu worden we eerder geconfronteerd met dit probleem in secundaire scholen.

De school moest 10 miljoen euro kosten, waarvan de VGC 6,3 miljoen euro voor haar rekening zou nemen. Vaak nemen zowel de VGC als de inrichters een deel van de kosten voor hun rekening. Scholengroep Sint-Goedele, die het initiatief nam voor de nieuwe secundaire school, is gestopt met het project, omdat men er niet is in geslaagd alle gronden bijeen te krijgen die nodig waren voor de bouw van de school. Blijkbaar was dit een complexe situatie, waarbij een hele ruil van gronden nodig was. Niet alleen de gemeente, maar ook de parochie en private spelers waren hierbij betrokken. Uiteindelijk kon de scholengroep niet garanderen dat de school op 1 september 2025 zou kunnen openen.

Geen nieuwe Nederlandstalige secundaire school in Neder-Over-Heembeek dus, maar wel een Franstalige. Die opent in september 2024 als deel van een nieuwe wijk die Stad Brussel gaat bouwen vlakbij de Van Praetbrug. Het schoolgebouw, met theaterzaal en sporthal, zal volgens plan klaar zijn tegen 2026-2027, maar de gemeente laat de eerstejaars volgend jaar al starten op een voorlopige locatie. Uiteindelijk zullen er 700 leerlingen les krijgen.

Kan het collegelid de plannen voor de school, de betrokkenheid van de VGC en de ontwikkelingen in het dossier toelichten? Hoe komt het dat het project niet kan doorgaan?

Is het project alsnog te verwezenlijken, gezien de capaciteitsnoden? Hoe schat het collegelid dit in en wat zou hiervoor nodig zijn? Zal de VGC hierin een rol spelen? Vaak bemiddelt de VGC om een oplossing te vinden.

Indien deze school niet kan worden verwezenlijkt, wat betekent dit dan voor het aanbod van het Nederlandstalig secundair onderwijs in het noorden van Brussel? Zal de VGC initiatief nemen om andere mogelijkheden voor de creatie van extra plaatsen te zoeken?

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Wij zijn begaan met elk initiatief dat zorgt voor meer capaciteit in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, zeker in het middelbaar onderwijs. Uit persberichten hebben wij afgeleid dat er inderdaad een complexe grondenruil nodig was, waarop dit project vastliep. Kan het collegelid aangeven of de deur voor dit project definitief is gesloten? Zijn er perspectieven om toch nog tot een oplossing te komen? Wat zal het collegelid hiervoor ondernemen?

Collegelid Sven Gatz: Begin 2020 presenteerde het schoolbestuur vzw Sint-Goedele Brussel een project voor een nieuwe secundaire school in Neder-Over-Heembeek aan de VGC. Op een site gelegen tussen de Frans Vekemansstraat en de Leo XIII-straat, naast de zaal Familia en de Nederlandstalige basisschool Leo XIII, wou Sint-Goedele Brussel een nieuwbouw optrekken op het binnenplein en de Franstalige basisschool Saint-Nicolas renoveren en aanbouwen. De Franstalige school zou immers verhuizen en de site, eigendom van het aartsbisdom Mechelen-Brussel, verlaten. Met dit bouwproject wou het schoolbestuur een secundaire ASO-, TSO- en BSO-school realiseren, met een capaciteitsuitbreiding van 632 leerlingen. De totale geraamde kostprijs voor deze operatie werd toen ingeschat op ongeveer 10 miljoen euro.

De VGC wenste dit project te ondersteunen, gezien de voorgenomen capaciteitsuitbreiding, het studieaanbod en de stappen die door het schoolbestuur reeds werden gezet. In februari 2021 werd, op voorspraak van de VGC, 1,3 miljoen euro voorzien vanuit de capaciteitsmiddelen van de Vlaamse Gemeenschap. Een maand later, in maart 2021, besliste de VGC om een principeakkoord toe te kennen van 6,3 miljoen euro. De Vlaamse capaciteitsmiddelen en de subsidiëring door de VGC werden aan elkaar gekoppeld.

Aan het schoolbestuur werd gevraagd om binnen een termijn van 10 maanden de nodige eigendomsrechten op de site te verwerven, *in casu* via een erfpacht. Deze voorwaarde kwam om twee redenen tot stand, in samenspraak met het schoolbestuur. Ten eerste, diende het infrastructuurproject zo snel mogelijk te worden opgestart. In tegenstelling tot onze principeakkoorden, zijn de Vlaamse capaciteitsmiddelen namelijk gebonden aan een termijn. Ten tweede, was de verwerving van de infrastructuur van de Franstalige school verbonden aan een complexe vastgoedoperatie.

Deze vastgoedoperatie betrof verschillende partijen, waarbij het de bedoeling was dat de nieuwe École Saint-Nicolas zou gebouwd worden op een terrein van Stad Brussel, dat in tegenwaarde een terrein zou krijgen van de parochie en de kerkfabriek Haren, die op hun beurt zouden gecompenseerd worden door het aartsbisdom Mechelen-Brussel.

Begin 2022 werd duidelijk dat de vastgoedoperatie niet door kon gaan. Het schoolbestuur geeft aan dat voor en achter de schermen geprobeerd is om de neuzen van alle partijen in dezelfde richting te krijgen, maar moest finaal toegeven dat dit niet mogelijk bleek. De parochie en de kerkfabriek Haren gingen niet akkoord en trokken zich terug uit de onderhandelingen.

Er bestond geen alternatief scenario voor de site waarmee het schoolbestuur haar voorgenomen infrastructuurproject, of een gewijzigde vorm ervan, toch zou kunnen realiseren. We kunnen dus enkel besluiten dat dit project ten einde is.

De VGC is kort daarna het gesprek aangegaan met het schoolbestuur vzw KATOBA en het aartsbisdom Mechelen-Brussel om in het leegstaande Redemptoristenklooster aan de Spiegel in Jette extra capaciteit secundair onderwijs te creëren. Hier trok het aartsbisdom zich na enige tijd terug uit de onderhandelingen, want men wenste deze site voor te behouden voor andere activiteiten. De eigenaar heeft het recht te bepalen wat er met de goederen gebeurt, zelfs indien wij bemiddelen.

In ieder geval zijn de investeringen van de VGC in secundair onderwijs, met de bedoeling capaciteitsuitbreiding te realiseren, niet stilgevallen. Integendeel, sindsdien investeerden we in Campus Droomboom en Campus Mutsaard in Laken, het Maria Boodschaplyceum en Atheneum Brussel in Stad Brussel, Sint-Pieterscollege in Jette, Don Bosco Woluwe in Sint-Pieters-Woluwe, Campus STREAM aan het kanaal in Anderlecht, het Sint-Guido-Instituut en Campus COOVI op dezelfde site en is er een nieuw PPS-bouwproject van de VGC in de maak in Elsene.

De capaciteitsmiddelen van de Vlaamse Gemeenschap die eerder werden toegewezen aan het project van Sint-Goedele in Neder-Over-Heembeek, worden geheroriënteerd naar een ander Brussels capaciteitsdossier van hetzelfde schoolbestuur, namelijk het Sint-Pieterscollege in Jette.

Het schoolbestuur geeft aan dat er momenteel geen gewijzigde of nieuwe plannen bestaan voor de bouw van een secundaire school in Neder-Over-Heembeek. De VGC is altijd bereid om met schoolbesturen rond de tafel te zitten om een gezond infrastructuurproject te ontwikkelen. Niet alles lukt, maar wij zullen de capaciteitsdoelstellingen in het secundair onderwijs behalen.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Wat kunnen we daarover zeggen? Het is een spijtige zaak dat het op die manier verliep. Men hoopt dat iedereen inziet welk belang een verdere uitbouw van de capaciteit van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel heeft, om een betere toekomst te bieden aan onze Ketjes. Wij hebben dat, als jongste gewest van het land, nodig. Ik weet niet in welke mate het collegelid weet waarom de parochie en de kerkfabriek van Haren uiteindelijk niet akkoord gingen? In Jette wenst het aartsbisdom het terrein voor te behouden voor andere activiteiten. Wat Neder-Over-Heembeek betreft, is de reden onduidelijk.

Ik begrijp natuurlijk dat complexe vastgoedoperaties met meerdere partijen kunnen foutlopen. Het is een dossier dat al lang werd voorbereid en waarin men vrij ver was gekomen. Er waren al middelen van de Vlaamse Gemeenschap en de VGC toegekend. Op het laatste moment ligt een van de partijen dan dwars. Hoe komt het dat het project niet kan doorgaan, hoewel we vrij ver waren geraakt in het proces?

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Ik denk dat het duidelijk is dat de overheidsinstanties en de scholengemeenschap alles hebben gedaan om een bouw te verwezenlijken. Het is niet gelukt omdat een andere partner niet wou doorgaan. Dat is jammer. We kunnen alleen maar hopen dat die partner toch nog tot een ander inzicht kan komen. Het is van groot belang voor de jongeren in Brussel dat er voldoende capaciteit is om goed onderwijs te genieten.

Tegelijkertijd is het een geruststelling te horen dat het collegelid en zijn collega's blijven doorgaan om zoveel mogelijk capaciteit te verwezenlijken. De kern van de zaak is dat het gewenste ritme wordt aangehouden. Hopelijk kan het op termijn nog goedkomen met dit dossier.

Collegelid Sven Gatz: Ik wens collega Arnaud Verstraete te bedanken voor de samenvatting, waarmee ik het eens ben. Collega Gilles Verstraeten en ik behoren binnen deze Raad misschien tot de personen die het privaat eigendomsrecht het meest zijn genegen. Het is niet aan een private eigenaar om aan een politicus te verantwoorden waarom hij of zij een grond niet wenst te verkopen. Ik heb daar geen bijkomende informatie over. Er kunnen allerlei redenen zijn waarom men niet wenst te verkopen. De overheid kan veel, maar niet alles. Dit evenwicht in de samenleving is naar mijn mening goed.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik kan daarmee alleen maar akkoord gaan. Het is inderdaad zo dat het privaat eigendomsrecht een van de absolute hoekstenen is van onze samenleving en van ons liberaal democratisch systeem. De private partner is niet verplicht om te verantwoorden wat hij met het eigen eigendom wenst te doen. Ik zit inderdaad helemaal op die lijn.

Het was wel interessant geweest om er inzicht in te hebben en om te weten of er ergens iets mogelijk was.

Misschien schat ik het verkeerd in, maar ik zou toch denken dat er eerst zekerheid zou moeten zijn over de vastgoedoperatie, voordat er kan worden overgegaan tot het zoeken van financiering en engagementen van de overheid.

- Het incident is gesloten.

Creatie van stille zones op scholen en onderwijsgerelateerde plekken

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden er overlegcommissies georganiseerd tussen gelote burgers en parlementsleden om goed geïnformeerd tot gedragen aanbevelingen te komen in het Brusselse beleid. De laatste commissie ging over geluidsvervuiling. Enkele gewestelijke aanbevelingen zijn natuurlijk ook heel inspirerend voor andere beleidsniveaus.

Momenten van stilte zijn noodzakelijk en iedereen zou daartoe toegang moeten hebben. Veelvuldige blootstelling aan lawaai heeft een negatieve impact op onze fysieke, mentale en sociale gezondheid en moet dus zoveel mogelijk worden beperkt. Studies hebben aangetoond dat lawaai onze prestaties op school en op het werk verminderen, de kans op fouten vergroot en onze motivatie vermindert. De cognitieve functies die het meest worden aangetast door te veel geluid zijn concentratie, geheugen en probleemoplossend vermogen. Bij kinderen zou het lawaai een negatieve invloed hebben op leesvaardigheden en ook zo leerachterstand

veroorzaken. Om niet te spreken van chronische vermoeidheid indien hun slaap wordt aangetast. Maar er is ook goed nieuws: de schade die wordt aangericht aan het brein door excessief geluid, zou hersteld kunnen worden door momenten van stilte in te lassen. Dit zou dus van groot belang zijn voor kinderen en mensen die reeds in benadeelde omstandigheden gehuisvest zijn.

Dit besef deed de gewestelijke overlegcommissie geluidshinder verschillende aanbevelingen formuleren, zoals het creëren van stille rustzones op scholen, het aanmoedigen van werkgevers om werknemers tijdens de werkdag momenten van stilte te gunnen – op scholen gaat het hier dus over de leerlingen en de leerkrachten – en het invoeren van pauzes voor stilte en herbronning, aangepast aan de verschillende sectoren.

Deze aanbevelingen zorgen meteen ook voor een meer inclusieve school of werkplek, want ook mensen met andere cognitieve gevoeligheden kunnen heel wat voordeel halen uit een stille plek of uit momenten waarbij prikkels beperkt worden.

De VGC werkt al zeer lang samen met FIX voor allerlei herstellingen en renovatiewerken bij de Nederlandstalige scholen in Brussel. De school betaalt alleen het materiaal en levert een beperkte bijdrage in de werkingskosten. Sinds dit jaar heeft FIX een spin-off, genaamd de Akoestiekfabriek, die van ruwe Brusselse sloopmaterialen geluidspanelen op maat maakt. Ook zijn er verschillende studies die de overheid advies verlenen om tot luwte te komen in de publieke en semi-publieke ruimte, zoals scholen. Ik verwijs als voorbeeld naar de studie *Leerpunten uit luwteoases* van Geert Peymen van het departement Architectuur van de KULeuven, die in april 2021 in opdracht van de Vlaamse overheid het potentieel voor luwteplekken en -netwerken aantoonde.

Welke acties voert de VGC reeds ten aanzien van geluidsoverlast in scholen en specifiek in de scholen waar ze voor verantwoordelijk is, namelijk campussen Kasterlinden en Zaveldal? Heeft de VGC hiervoor al samengewerkt met duurzame, lokale en gespecialiseerde bedrijven zoals de Akoestiekfabriek?

Welke acties worden er reeds ondernomen om aan de aanbevelingen van de overlegcommissie tegemoet te komen? Hoe moedigt de VGC andere inrichtende overheden aan of hoe ondersteunt de VGC die om gelijkaardige acties te ondernemen?

Werden scholen en werkplekken reeds bevraagd naar praktijken of gestimuleerd om hier werk van te maken? Is er reeds een vergelijkend onderzoek gedaan naar elders ingevoerde goede praktijken?

Zijn er Vlaamse richtlijnen om ook in de Brusselse scholen werk te maken van luwteplekken en -netwerken?

Collegelid Sven Gatz: Sta me toe een kleine kanttekening te maken bij de studie waarnaar verwezen wordt. *Leerpunten uit luwteoases* is een expertenopdracht dat het potentieel zoekt achter mogelijke luwteplekken en -netwerken. Het is een beperkte opdracht van het departement Omgeving van de Vlaamse overheid. Het werk gaat over een wijk, wat niet op dezelfde schaal als een school kan worden bekeken. In de uitleiding van het werk staat volgens de Vlaamse Administratie: “*Wat voorligt, zijn met andere woorden de eerste krijtlijnen die gebaseerd zijn op ‘slechts’ eenmalig studentenwerk over een case. Het onderzoek is bijgevolg te beknopt om voldoende onderbouwde aanbevelingen te formuleren.*”

Deze eerste krijtlijnen hebben nog verdere bevestiging nodig door bijkomend onderzoek, met en zonder studenten. Ze kunnen echter het denkproces binnen het departement Omgeving in het kader van de ontwikkeling van een programma ‘luwteases’ wel degelijk inspireren.”

Maar dat neemt niet weg dat de VGC de voorbije jaren reeds de ambitie heeft getoond om duurzame, kwaliteitsvolle en multifunctionele schoolgebouwen te realiseren. Dat zijn we trouwens verplicht aan de vele leerlingen en leerkrachten die werken en les volgen in de Brusselse schoolgebouwen.

Elk nieuw project wordt getoetst aan de krachtlijnen van kwaliteitsvolle infrastructuur. Hierdoor ontstaan nieuwe scholen, gebaseerd op brede duurzaamheid. Zo zal een duurzame school bv. niet enkel energiezuinig moeten zijn, maar ook op een duurzame manier omgaan met akoestiek.

Alle infrastructuur van de VGC-onderwijsinstellingen werd de laatste tien jaar grondig vernieuwd of gerenoveerd. Het gaat hierbij om de campus Kasterlinden, Zaveldal en de campus Technologie. Hierbij werd uiteraard rekening gehouden met de akoestische eisen, zowel in het bouwprogramma als in de outputspecificaties. Een goede geluidsisolatie bij de keuze van bouwmaterialen, de aankleding en het meubilair waren belangrijke aandachtspunten, gezien de doelgroepen van deze onderwijsinstellingen.

Ook bij andere nieuwbouwprojecten (bv. de DBFM-projecten) besteedt de VGC extra aandacht aan de akoestische normen en eisen. Alle bouwprojecten worden gerealiseerd via een openbare aanbesteding, waarbij de opdrachtgever de opdracht nauwkeurig en in detail omschrijft en vervolgens in de markt plaatst.

Dezelfde benadering is van toepassing bij infrastructuurprojecten die worden opgevolgd door andere inrichtende machten en vaak door de VGC worden gesubsidieerd.

Het bouwen van een prettige leef- en leeromgeving voor leerlingen en leerkrachten is een belangrijke doelstelling. Een gezonde omgeving is belangrijk voor leerlingen om zich beter te kunnen concentreren. De laatste jaren is het akoestisch comfort uitgegroeid tot een essentieel aspect van de kwaliteit van een gebouw. Voor een goed leerproces is het belangrijk om op school alle vormen van geluidshinder te beperken. Naast nieuwbouwprojecten en projecten van grondige renovatie, werden heel wat themaprojecten op de kaart gezet, met focus op akoestiek en stille ruimten en zones.

Zo is er het project ‘Renovatie leraarskamer’, waarop vrij gretig wordt ingegaan en waarbij rustmomenten worden gecreëerd in klasvrije momenten. Geluidspanelen en een scheiding tussen werkruimte en rustruimte komen vaak voor in de aanvragen van de scholen.

Het project ‘Renovatie refter’ draagt bij tot een comfortabele omgeving. Door het gebruik van geluidspanelen en ander meubilair slagen we erin om de klassieke kille refter om te bouwen tot een rustige omgeving met een aangename akoestiek waar leerlingen tot rust kunnen komen.

Het project ‘BuitenSpel’ zorgt er dan weer voor dat de speelplaatsen aantrekkelijker zijn. In veel aanvragen worden stille zones betrokken.

Daarnaast investeerde de VGC ook in mobiele leesmeubels om scholen te helpen bij de

inrichting van een leeshoek. Een stimulerende – rustige – leesomgeving op school draagt bij tot het creëren van stilte.

Scholen kunnen voor deze projecten een financiële ondersteuning van de VGC krijgen en ook gebruikmaken van de pedagogische ondersteuning van het OCB in het kader van het traject leer-, klas- en schoolklimaat. Inhoudelijk komt ook Milieuzorg en duurzame Ontwikkeling op School (MOS) met voorstellen om de scholen groener en milieuvriendelijker te maken en is er de expertise van FIX. Recent kregen FIX en de Akoestiekfabriek de kans om hun werking nogmaals voor te stellen op de werkgroep Onderwijs aan de vertegenwoordigers van de verschillende netten. Ook een aantal bouwverantwoordelijken waren op dit overleg aanwezig. Het thema leeft dus duidelijk veel meer dan vroeger.

Het delen van goede praktijken gebeurt in de schoot van de verschillende onderwijsnetten en op netwerkdagen en bijeenkomsten. Ook binnen de werking van OCB en MOS wordt er ruim aandacht besteed aan uitwisseling.

Echte richtlijnen van Vlaanderen over luwteplekken zijn er nog niet, maar er zijn heel wat inspirerende instrumenten, leidraden en literatuur over hoe men best omgaat met duurzaamheid in het kader van onderwijs.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Dit weekend volgde ik een geleide wandeling rond de luwteplekken in Brussel van Brukselbinnenstebuiten. Daarbij werd fel gerefereerd naar de studie van de KULeuven. Het klopt dat het nog geen volledige studie is en slechts over een wijk gaat, maar de studie zorgt wel voor krijtlijnen die inspirerend kunnen werken.

Ik ben heel blij om te horen dat MOS, het OCB en de onderwijsnetten de goede praktijken al met elkaar delen. Voor een groot deel gaat het daarom. Hoe breder die samenwerking kan gebeuren, hoe beter. Ik hoop dat Vlaanderen ook richtlijnen gaat uitwerken, want dat geeft altijd een duidelijke richting aan de schoolbesturen.

Ik begrijp dat er veel ingetekend wordt op alle projecten van de VGC. Kunnen wij daar misschien een lijst van krijgen, zodat we een idee kunnen krijgen waar we de scholen nog meer kunnen aanmoedigen?

Het is goed voor iedereen, maar zeker voor de jonge Brusselaars, dat zij alle kansen krijgen die ze verdienen.

Collegelid Sven Gatz: Ik zal nog een schriftelijk antwoord bezorgen aan de griffie, maar ik vermoed dat mijn Diensten daar nog wel werk aan zullen hebben. Ik zal daarin verduidelijken wat de akoestische materialen in de lastenboeken precies omvatten en een aantal voorbeelden geven van projecten rond de ruimten voor de leerkrachten, de refters, enzovoort, om een goed beeld te geven van wat dat precies inhoudt.

Mevrouw Lotte Stoops: Het is mijn bedoeling om de studie goed te kunnen opvolgen. Akoestiek is een zaak, maar ook de praktische projecten rond de leeshoeken en dergelijke zijn zeer interessant.

- Het incident is gesloten.

- De vergadering wordt om 11.13 uur gesloten.

BIJLAGEN**Commissievergaderingen - verslagen**

Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw van 4 oktober 2023

- Samengevoegde interpellatie en vragen om uitleg, vragen om uitleg en vragen

INTEGRAAL VERSLAG

– Stuk 830 (2023-2024) – Nr.1

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin van 17 oktober 2023

Hoorzitting “VGC Armoedepan 2022-2025”

SAMENVATTEND VERSLAG

– Stuk 831 (2023-2024) – Nr.1

Ad Hoc Commissie voor Burgerparticipatie van 24 oktober 2023

- RVG ON TOUR - Terreinbezoek aan Lokaal Dienstencentrum Aksent

SAMENVATTEND VERSLAG

– Stuk 832 (2023-2024) – Nr.1

Schriftelijke vragen – Indiening

Er werd een schriftelijke vraag ingediend door mevrouw Bianca Debaets.

TREFWOORDENREGISTER

Creatie van stille zones op scholen en onderwijsgerelateerde plekken, blz. 19

Motie van orde, blz. 3

Project Nekkersdal, blz. 13

Stopzetting van het project voor de bouw van een Nederlandstalige secundaire school in Neder-Over-Heembeek, blz. 16

VGC-subsidies aan de Brusselse socioculturele sector, blz. 12

Vragen om uitleg

- Zie**
- Creatie van stille zones op scholen en onderwijsgerelateerde plekken
 - Het succes van het eerste Café Volonté
 - Percentage leerlingen dat uit het buitengewoon onderwijs terug naar het gewoon onderwijs gaat
 - Project Nekkersdal
 - Stopzetting van het project voor de bouw van een Nederlandstalige secundaire school in Neder-Over-Heembeek
 - Verdere uitrol van een experiment van een smartphonevrije school in Brussel
 - VGC-subsidies aan de Brusselse socioculturele sector